

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยหน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย The Development Analytical Reading of Mathayomsuksa 1 Students by Integrated Learning Unit In Thai Language Substance

ทัศนีย์ พรหมสาศิลป์ (Tasanee Promsasil) *

สมปัด ตัญตรัยรัตน์ (Sompat Tantriratna, Ed.) **

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2) พัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกำหนดให้นักเรียนร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองม่วงหลุบคา อำเภอภูผาเจ็ดริ้ว จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 16 คน การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยวงจรปฏิบัติการ 3 วงจร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ดังนี้ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 21 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบบันทึกหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินผลงานนักเรียน แบบทดสอบท้ายวงจร และแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (Percentage)

คำสำคัญ: การอ่านคิดวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

Keywords: analytical reading ability, the integrated learning unit in Thai language substance

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการวิจัยพบว่า

1. การสร้างหน่วยการเรียนรู้ได้หน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.96
2. จากการตรวจผลงานของนักเรียนด้วย Scoring Rubric พบว่า นักเรียนสรุปองค์ความรู้จากการอ่านด้วยแผนภาพความคิดได้ครอบคลุมทั้ง 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านเนื้อหา รูปแบบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความคิดสร้างสรรค์มีรูปแบบที่น่าสนใจ ออกแบบงานด้วยความคิดของตนเอง เขียนสะกดคำโดยทั่วไปถูกต้อง แต่ยังขาดทักษะการใช้ภาษา กล่าวคือใช้ภาษาไม่กระชับ สำนวนภาษากวน ใช้ภาษาพูดในการเขียน จากผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้ง 3 วงจร พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.13 นักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 70/70

Abstract

The objective of this research were to 1) construct integrated learning unit in Thai language substance for Mathayom Suksa 1 students, 2) develop analytical reading ability of Mathayom Suksa 1 students who studied under the integrated learning unit in Thai language substance. The research set the criteria that at least 70 percent of students made an achievement score 70 percent or higher on their analytical reading ability. Target group of this studied in the 2nd semester of the 2011 academic year of Ban Nong Maung Lubkha, Mancha Khiri District Khon Kaen Primary Education Office, Service area 2. This study was an action research conducted in three spirals. The research instruments were 1) data collection tools; three unit of integrated learning in Thai language substance and 21 lesson plans, 2) reflection tools of learning management; observation form for teachers teaching behavior, observation form for students learning behaviors, students' task evaluation form, an achievement test employed at the end of each spiral and a test for analytical reading ability. The data analysis were mean, standard deviation and percentage.

The research findings were as follows:

1. The construction of the three integrated learning units in Thai language substance had the Index of Congruence at 0.96.
2. The development of analytical reading ability was checked by rubric scoring. It was found that students were able to summarize the knowledge from reading by drawing mind mapping. Their work covered all four aspects of reading skill. The pattern of students' mind mapping were varied and based on students, opinions. The students wrote correctly but lacked of language uses. They could not use precise terms for their expression. The research result showed that MathayomSuksa 1 students who undertaken the integrated learning unit in Thai language substance had average scored of 77.13 percent and thirteen students (81.25) passed the specific criterion which were higher than the 70/70 criterion set.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญา ที่ยั่งยืนที่สุด เพราะการอ่านช่วยเสริมสร้างความเฉียบแหลมทางปัญญา แต่เนื่องจากปัจจุบันพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านการอ่านทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานส่งผลให้เป็นปัญหาต่อการเรียนวิชาอื่นอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จากการสำรวจพฤติกรรมการอ่านของคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2551 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า คนไทยอ่านหนังสือในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 66.3 ซึ่งมีอัตราการอ่านลดลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ประกาศให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดวันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาพรวมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 พบว่า ทั้ง 2 ระดับ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 50 % โดยมีค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่เรียงตามลำดับ ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย 31.50 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 41.85 (สพป. ขอนแก่น เขต 2, 2554) ในระดับโรงเรียนพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านหนองม่วง หลุบคา มีค่าเฉลี่ย 19.78 และ 37.65 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนของโรงเรียน พบว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยแยกทักษะทางภาษา คือ ความรู้ทางภาษาและวรรณกรรมออกจากกัน ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร และยังขาดความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการภายใน

กลุ่มสาระให้สอดคล้องและสัมพันธ์กัน ตลอดจนการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ไม่ชัดเจน ประเมินนักเรียนได้ไม่ครอบคลุมประเด็นการประเมิน ส่งผลให้นักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

จากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 พบว่า หน่วยการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการนำหลักสูตรสถานศึกษาเข้าสู่ชั้นเรียน การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ต้องเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานเช่นเดียวกับหลักสูตรครูผู้สอนสามารถเลือกพิจารณาออกแบบให้ครอบคลุม 3 ขั้นตอนประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ หลักฐานการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการออกแบบการเรียนรู้ต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ต้องสามารถนำผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ด้วยโดยมีหลักการสำคัญ คือ ทุกองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ต้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

จากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานในสวนมาตรฐานผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถของผู้เรียน มีคุณภาพระดับดีเพียงร้อยละ 11.1 จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา 17,562 ทั่วประเทศ ตัวเลขสถิติดังกล่าวเป็นตัวเลขอันตรายสำหรับอนาคตของการปฏิรูปการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่เป็นเช่นนี้ ต้นเหตุที่สำคัญก็คือ การที่ผู้เรียนอ่านหนังสือน้อยเกินไป หรือไม่ชอบอ่านหนังสือ ทำให้ศักยภาพด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ต่ำตามไปด้วย เนื่องจากขาดประสบการณ์

ในการอ่าน ความคิดที่หลากหลายของผู้อื่น เพื่อนำมา ประมวลระหว่างเหตุและผลอย่างรอบด้าน ประกอบ การคิดและตัดสินใจที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง (ปานรวี ยงยุทธวิชัย, 2548)

จากที่กล่าวมาข้างต้นโรงเรียนจึงได้มีการ ประชุมวางแผนให้ครูที่รับผิดชอบสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับแบบทดสอบ O-NET โดยครูทุกคนศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านทักษะการอ่านคิด วิเคราะห์ ผ่านหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงทักษะทาง ภาษาระหว่างการฟัง การดู การพูด การอ่าน การเขียน หลักการใช้ภาษา โดยใช้วรรณกรรมหรือวรรณคดีเป็นแกน จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียน ผ่านมาตรฐานและตัวชี้วัด อันจะส่งผลต่อผลการ ทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ต่อไป

ผู้วิจัยในฐานะครูภาษาไทยที่รับผิดชอบสอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้สังเกตเห็นปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงมีความ สนใจที่จะสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 และเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิด วิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ในการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนอ่าน คิดวิเคราะห์ในระดับชั้นมัธยมศึกษา

คำถามการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีพัฒนาการสูงขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิด วิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน ด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย กำหนดเกณฑ์ผ่านที่ (70/70)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย หมายถึง การนำสาระการเรียนรู้ ทั้ง 5 สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1 มาหลอมรวมเข้าเป็นบทเรียน โดยใช้ วรรณคดีและวรรณกรรมเป็นแกน แล้วจัดลำดับ ชั้นตามกระบวนการในแผนการจัดการเรียนรู้
2. การอ่านคิดวิเคราะห์ หมายถึง การอ่าน ที่ใช้ความสามารถในการตีความ การวิเคราะห์ความ การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยทักษะ การสังเกต เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตอบคำถามและ สรุปลงข้อความรู้ได้
3. ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ หมายถึง คะแนนการตรวจผลงาน ระหว่างเรียน การทดสอบท้ายวงจร และการทดสอบ วัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ผ่านที่ 70/70

70 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนน ความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน กลุ่มเป้าหมายที่ได้จากการตรวจผลงานนักเรียน แบบ ทดสอบท้ายวงจรและแบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์

70 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนร้อยละของ นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองม่วงหลุบคา ตำบลกุดเค้า

อำเภอเมืองจาศิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศึกษาขอนแก่น เขต 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 16 คน

2. รูปแบบการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย : วิจัย
เชิงปฏิบัติการ (Action Research)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้แบบ
บูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการ
อ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ และ
แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 21 แผน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ได้แก่
แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกต
พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบบันทึกหลังการ
ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินผลงานนักเรียน
แบบทดสอบท้ายวงจร และแบบทดสอบความสามารถ
ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียน
และผู้ช่วยวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
เพื่อให้เข้าใจบทบาทและขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้ได้
ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการ
จัดการเรียนรู้ทั้งหมด 21 แผน

3) หลังสิ้นสุดการดำเนินการของ
กระบวนการเรียนรู้แต่ละวงจรปฏิบัติการ ผู้วิจัย
ร่วมกับผู้ช่วยวิจัยประเมินผลกระบวนการเรียนการ
สอนของครู ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
ประเมินผลงานนักเรียน โดยใช้ข้อมูลสะท้อนผลการ
ปฏิบัติจากผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูล
อภิปรายสรุป เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแผนการจัด
การเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติการต่อไป

4) หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นในแต่ละ
วงจรปฏิบัติแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายวงจร
จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผลและแปลผลข้อมูล
เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในวงจรต่อไป

5) หลังจากดำเนินการครบทั้ง 3 วงจร
นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน
คิดวิเคราะห์ จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผลและ
แปลผลข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูล
โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดย
การนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบท้ายวงจร ทดสอบ
วัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ มาหาค่า
เฉลี่ยเพื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 70 ขึ้นไป
และนำจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 มาหาค่า
ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือนักเรียน
ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนความสามารถด้าน
การอ่านคิดวิเคราะห์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากข้อค้นพบ
จากการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู การสังเกต
พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และแบบบันทึกหลัง
กระบวนการจัดการเรียนรู้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้ได้หน่วย
การเรียนรู้ แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
ได้ค่า IOC เท่ากับ .96

2. ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน
คิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า
นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.13 นักเรียนผ่านเกณฑ์
จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์
ที่กำหนด คือ 70/70

อภิปรายผล

เชิงปริมาณ

การสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้หน่วยการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า IOC เท่ากับ .96 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีหลักการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขั้นตอนและวิธีสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ทำให้ได้ทราบว่า การออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นแกนสามารถเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันได้ครบทั้ง 5 สาระ ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด สอดคล้องกับ สมปต ตัญตรัยรัตน์ (2545) ที่ได้เสนอกระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้วรรณคดีเป็นแกน ดังนี้ 1) นำวรรณคดีที่กระทรวงกำหนดให้เรียนหรือคัดเลือกจากวรรณกรรมที่มีคุณค่า และเหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อใช้กำหนดเป็นแกนกลางของหน่วย 2) นำวรรณคดี/วรรณกรรมนั้นมาวิเคราะห์ว่าจะจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใด แล้วกำหนดสาระการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กัน 3) กำหนดผลการเรียนและผลงานของผู้เรียนในหน่วยที่จัดขึ้น 4) ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละสาระ และ 5) พิจารณาความเชื่อมโยงและความซ้ำซ้อนของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ครอบคลุม

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากการประเมินด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ประเมินผลงานนักเรียน และแบบทดสอบท้ายวงจร ผู้วิจัยได้นำผลการประเมิน มาหาค่าสถิติ ค่าร้อยละ แล้วนำผลที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ 70/70 พบว่า นักเรียนมีคะแนน

เฉลี่ยร้อยละ 77.13 นักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 70/70 ผู้วิจัยได้นำผลการวัดมาหาค่าสถิติ ค่าร้อยละ แล้วนำผลที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ 70/70

เชิงคุณภาพ

นักเรียนได้รับการพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เพราะหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นหลักในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ นอกจากนี้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบองค์รวมเป็นการเรียนรู้จากการบูรณาการสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน สาระการเรียนรู้จะเรียนจากเรื่องใกล้ตัว ที่อยู่อาศัย ท้องถิ่นของตน สังคมประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้แบบองค์รวมเป็นการบูรณาการความรู้ ความเข้าใจเรื่องที่เรียนให้ลึกซึ้ง ครอบคลุมปัญหาและมีความหมายต่อการนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ (จอห์น ดิวอี้ 1963 อ้างถึงในประทุม อังกูรโรหิต, 2543) กล่าวว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะกลุ่มปฏิบัติการที่เรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญสถานการณ์จริงและการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเองและฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจโดยการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิม

ผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดนั้นเนื่องจาก ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งแต่ละกิจกรรมได้ออกแบบให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ที่หลากหลาย นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านการอ่าน การฟัง การดู การพูด และการเขียน การตรวจผลงานโดยใช้ Scoring Rubric

เป็นการประเมินผลตามสภาพจริง จึงทำให้ทราบจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้จากการอ่านผ่านกิจกรรมการเขียนแผนภาพความคิด ได้ตรงประเด็นที่ประเมินผลงานสะอาดเรียบร้อย มีความคิดสร้างสรรค์ แต่ยังขาดทักษะด้านภาษา เช่น การเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง เนื่องจากคุ้นชินกับการพูดภาษาถิ่นการใช้สำนวนภาษาและการใช้ประโยคไม่กระชับ วรรณแต่สามารถสื่อความได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ (เพียเจต์ 1983 อ้างถึงในทิตินา แคมมณี, 2552) ที่ว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาในโลก ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเองนั่นเอง ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองนี้ จะมีความหมายต่อผู้เรียนจะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่ายและจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ดี นอกจากนี้ความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้ยังจะเป็นฐานให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการสร้างหน่วยการเรียนรู้

1) การสร้างหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียนภาษาไทยวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 3 เรื่อง มาบูรณาการ มีข้อจำกัดคือ เนื้อหาบางเรื่องนำมาจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ไม่ครบทั้ง 5 สาระ ดังนั้นควรศึกษาเนื้อหาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน เพิ่มเติม เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนรู้สามารถบูรณาการได้ครบทั้ง 5 สาระ

2) ครูควรกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกอ่านคิดวิเคราะห์ จากบทความ นิทาน บทกวีอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการกับเนื้อหาสาระอื่น เช่น บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

2) ควรพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนด้วยรูปแบบวิธีการสอนอื่น ๆ เช่น เทคนิคหมวก 6 ใบ เทคนิคการสอนแบบจิ๊กซอ ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

คู่มือการ จัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553ก). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553ข). แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ทิตินา แคมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

- ประทุม อังกูรโรหิต. (2543). **ปรัชญาปฏิบัตินิยม รากฐานปรัชญาการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย**.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปานรวี ยงยุทธวิชัย. (2548). **การอ่าน เขียน คติวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์**. กรุงเทพฯ: อารักษ์กร.
- สมบัติ ตัญตรีรัตน์. (2545). **เรียนรู้ภาษาไทยโดยเน้นกระบวนการคิด: คิดแล้วเขียน เขียนจากความคิด**.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (2554). **รายงานการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติพื้นฐาน ปีการศึกษา 2553**. ขอนแก่น: เพ็ญพรินตึง จำกัด.